

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1620 usque ad annum 1623

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118855

§. 100. Continuati motus in Rhætia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67344](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-67344)

quitum millibus validum sibi compa- Sæc. XVII.
rabat, atque in Livoniam irruens, eo A.C. 1621.
ipso tempore, quo Poloni contra Tur-
cas apud Tyram castra fixerant, Rigam,
munitissimam ad Sinum Livonicum ur-
bem, arctissime terra, marique obse-
dit, præsidiariis tertiam jamjam ho-
stium irruptionem strenue repellenti-
bus; cum vero ignitis globis quamplu-
rimæ ædes in cineres redactæ, muri-
que magna ex parte diruti subsiderent,
aliunde vero Calvinistæ, qui in urbe
magno numero erant, clandestina cum
Suecis consilia cuderent, cives extre-
num suorum interitum ditione ul-
tronea redimere statuerunt, nequidem
exspectato auxilio, quod Christophorus
Radzivilius tempestive ad Dunæ flu-
minis oram adduxerat. Pacta igitur
civibus Religionis libertate, salvoque
immunitatum jure Rex urbem suis præ-
sidiariis munivit, motisque inde castris
Dunemundam propugnaculum arte &
natura validissimum pariter, ac denique
totam Livoniam, maximamque Cur-
landiæ partem in fidem suam accepit.

§. C.

Continuati motus in Rhætia.

Enimvero Grifones Calvinistæ pro- *Bell. laur.*
missa nuper Catholicis Religionis *Austr. l. 5.*
suæ p. 696.

Sæc. XVII. suæ libertate nil aliud intenderunt, nisi
 A. C. 1621. ut Hispanum militem a sua ditione amo-
 verent, & Catholicos ope extera deti-
 Lotich. *rer.* tutos, necnon securitatis fiducia delu-
 Germ. *l. 10.* sos inopina vi obruere valerent; eo quo-
 cap. 5.
 Merc. *Gal-* que illorum collimasse consilia, sat lu-
 lob. *t. 13.* culenter testabatur eorum crudelitas,
 lib. 4.
Lauffer qua in Catholicorum Nobilium necem
Helvet. Hist. conspirarunt, inito inter se pacto, quod
 part. 13. *l. 9.* Catholicorum cæde sectæ suæ liberta-
 p. 245. &
seqq. tem, patriamque tueri vellent. Sangui-
 narii autem sui propositi obtentum ex
 introduc̄to Hispano milite, & emen-
 tito reformatæ Religionis extirpandæ
 metu quærebant. Novemdecim igi-
 tur conjurati inopina vi arcem Ritber-
 gensem invadunt, ibique Pompeium
 Plantam Valtelinæ gentis præcipuum
 invadunt, eumque non alia ex cauſa,
 niſi quod Catholicus effet, & Catholi-
 corum oppressionem vindicasset, inhu-
 mana truculentia repetitis pugionum
 iictibus confodiunt: Nondum innoxii
 hujus sanguine restincta erat improba
 eorum sitis: fanatico enim periculi con-
 temptu per medias Dumlacensium &
 Urnerensium præsidiariorum cohortes
 ferro viam fibi aperiunt, ac sex alios
 Nobiles, Fortunatum Plantam, Do-
 minicum Nuderum, Bartholomæum
 Dulfinum, Amanum Bertum, Valen-
 tinum Nudium, & Joannem Adamum
 pari

pari crudelitate jugulant. Prospero Sæc. XVII.
sanguinariæ hujus expeditionis succes- A.C. 1621.
su elati nongentos circiter ejusdem fæ-
cis Calvinistas in nefarii sceleris socie-
tatem advocant, auctaque cum nu-
mero ferocia Catholicos unaomnes ex-
tirpare statuunt; re comperta Catho-
lici nonnisi inviti necessariæ defensio-
nis jure copias contrahunt, atque in
horum latronum agmen tanta vi irruunt,
ut cæsis eorum non paucis, ceteros in
fugam agerent: nec inde tamen animo
fracti rebelles, tam ex superiori, quam
inferiori Engadinensi & Munsterthalensi
Pago agmen conscribunt, & occupato
munitoque transitu in Catholicos En-
gadinenses impetum faciunt, ac die
decima tertia Martii quinque Catholi-
corum pagos, Dissentissensem, Illant-
sensem, Lugnitsanum, Laxensem &
Galancensem aggressi, incolas in fu-
gam agunt, trucidatis eorum sexa-
ginta, captisque quamplurimis, ex
quibus quatuor equaleo suspensos, eo-
quod Calvini sectam detestarentur,
globis trajecerunt. Inde Ratsfunium
progressi, civibus in suas partes per-
tractis die decima sexta Martii ad Va-
landofum montem castra metati sunt,
continuatoque ab hora noctis duode-
cima ad meridiem usque prælio Ca-
tholicos, intersectis quamplurimis, in
fugam

Sæc. XVII. fugam conjecerunt, quos conjurati
A. C. 1621. cohortibus Curiensium, Curvalden-
sium, aliorumque Pagorum aucti in-
sequebantur, ac die decima octava
Martii Illantsium, præcipuum Catholi-
corum Pagum adorti, tantum urbi ac
circumjacentibus populis terrorem in-
cutiebant, ut omnes incolæ fuga salu-
tem quidem quærerent, nullatenus
autem invenirent; tanta enim rabie
fugitivos insequebantur, ut in itinere
interceptos, ni ejurata fide & fædere
Hispano se eis jungerent, unaomnes
inexorabili crudelitate trucidarent. In-
ter hæc vexationum agmina, cum Ca-
tholici hominum, superumque suppe-
tias invocarent, tandem Mediolanen-
sis Gubernator eisdem bis mille pedi-
tes, trecentosque Equites auxilio sub-
misit: cum vero hi Bellantsiam adven-
tantes, ob nivium copiam alpes supe-
rare reformidarent, Catholici omni
ope destituti tertio sibi fuga consulere
parabant, ast insequentibus Calvinistis,
cum arma projicere, atque in ipsis
montium præcipitiis equos suos dimit-
tere, & pedibus montium apices con-
scendere cogerentur, eorum potissimi
jugulati sunt. Obtenta hac victoria,
Calviniani legatos, qui incolas pro
vindicando Calvinismo ad suam factio-
nem jurejurando adigerent, in vallem

Maso-

Masoxensem ablegarunt, quos ta-Sæc. XVII.
men Hispani dissiparunt, fuderunt, & A.C. 1621.
interceperunt, sed hi paulo post tamen
a Calvinistis maximo numero confluen-
tibus retrocedere coacti sunt, compre-
hensis eorum octodecim, cæsis vero
quadraginta.

§. CI.

*Conditiones pro restituendo Veltlinio
ab Hispano Gubernatore
propositæ.*

Jam anno priori non modo Veneti, sed *Ferrer. Hist.*
etiam Ludovicus XIII. Franciæ *Hisp. cap. 2.*
Rex Veltlinum in integrum restitui la- *t. II. p. 343.*
borabat, hancque in rem ad Rhetios *Bellus l. c.*
Theatr. Hist.
Bassompetram Legatum suum decre- *cap. I. p. 6.*
vit, qui incommodeum, quod ex hac
ditione & transitu ab Hispanis occu-
pato, Galliæ Regno imminere noverat,
avertere nitebatur: Hoc cognito Fe-
riæ Dux Gubernator Mediolanensis
pacta, quæ itidem anno priori cum
superioris Rhetiæ legatis conceperat,
ad effectum deducere maturabat: Igi-
tur universæ Grisonum Reipublicæ se-
quentia pacis capita proposuit. I. Pax
inter Grisones & Mediolanenses perpe-
tua esset, & duodenis annis elapsis in-
stauraretur. II. Veltlinum Grisonibus,
cum omnibus privilegiis, & immuni-
tatibus